

Rozhodnutí Krajského soudu v Praze ze dne 31. 5. 1956, sp. zn. 9 To 306/56

Číslo: 9/1957

Právní věta:

Trest odnětí svobody, i když jeho výkon byl podmíněně odložen, je trestem přísnějším než trest nápravného opatření.

Soud: Krajský soud v Praze

Datum rozhodnutí: 31.05.1956

Spisová značka: 9 To 306/56

Číslo rozhodnutí: 9

Číslo sešitu: 2

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Nápravné opatření, Odsouzení podmíněně, Trest

Předpisy:

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Lidový soud v Kutné Hoře, pobočka v Uhlířských Janovicích uznal obviněného, elektrotechnika STS, vinným trestnými činy rozkrádání národního majetku podle § 245 odst. 1 písm. a), písm. b) a písm. c) tr. zák., protože obviněný v státní strojní stanici, kde byl zaměstnán, jednak odcizil elektromotor a skelnou vlnu, jednak zpronevěřil svěřené mu elektrické baterie, které pak prodal dalším osobám, a že dále národnímu podniku „Zemědělský stavební závod“ odcizil prkna a převzal a na sebe převedl další stavební materiál, který ke škodě téhož stavebního závodu odcizil jiný pachatel, což bylo obviněnému známo. Lidový soud za to obviněného odsoudil k trestu nápravného opatření na šest měsíců se srážkou 15 % z odměny za práci beze změny zaměstnání.

Krajský soud k odvolání okresního prokurátora zrušil rozsudek lidového soudu ve výroku o trestu a odsoudil obviněného k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání osmi měsíců, jehož výkon podle §§ 24 a 25 odst. 1 tr. zák. podmíněně odložil na zkušební dobu dvou roků. Pokud jde o výrok o trestu uvedl krajský soud

V odůvodnění:

Krajský soud, projednávaje otázku trestu u obviněného, shledal odvolání okresního prokurátora důvodným. Trest nápravného opatření nebyl v souzeném případě na místě. Jednou z podmínek pro použití tohoto druhu trestu jest, aby trest odnětí svobody, který by přicházel v úvahu, nepřesahoval dobu tří měsíců. Uvážil-li se však značná společenská nebezpečnost trestných činů, jichž se obviněný

dopustil, a značná míra jeho zavinění, pak je nepochybné, že soud první stolice, když se rozhodl pro trest nápravného opatření, nedocenil zmíněná hlediska důležitá pro výměru trestu. Hned v této souvislosti nutno uvést, že uložený trest má odpovídat též hlediskům § 17 odst. 1 písm. b) a c) tr. zák., t. j. aby pachatele i jiné občany vychovával k dodržení pravidel socialistického soužití. Ani tohoto hlediska však nebylo dbáno prvním soudem, když rozhodl, jak se stalo. Právem se proto okresní prokurátor domáhá uložení trestu odnětí svobody. Krajský soud v tomto směru proto vyhověl odvolání a se zřetelem k § 22 odst. 1 tr. zák. vyměřil obviněnému trest odnětí svobody tak, aby odpovídal všem hlediskům uvedeným v § 19 tr. zák. a zejména v § 1 odst. 1 písm. b) a c) tr. zák.

Obviněný pochází z rodiny drobného zemědělce a jde u něho o první vybočení z mezí řádného života. Je ženat a otcem tří nezaopatřených dívek. Vykazuje dobrou pracovní morálku, požívá dobré pověsti a má kladný postoj k lidově demokratickému zřízení. V kritické době se půjčkami u svých příbuzných a u pobočky státní spořitelny dostal do svízelné finanční tísně. Oněch peněz z půjček potřeboval k adaptaci domku, neboť se mu narodilo třetí dítě a obviněný měl snahu, aby v domku mohla bydlet nejen jeho početná rodina, nýbrž i rodiče jeho manželky. Zmíněná finanční tíseň byla pak nepochybně jednou z hlavních příčin, která ho svedla k spáchání trestných činů. Krajský soud, uváživ všechny okolnosti případu i poměry obviněného, dospěl k závěru, že ani důležitý zájem, který má jinak společnost na potrestání trestných činů proti národnímu majetku, nebrání tomu, aby u obviněného byl podmíněně odložen výkon uloženého mu trestu, když jsou dány i podmínky ustanovení § 24 odst. 1 písm. b) tr. zák. Ve zkušební době dvou let může pak podle názoru krajského soudu být dosaženo účinků, které podmíněným odsouzením jsou u obviněného sledovány.

Skutečnost, že krajský soud považuje trest nápravného opatření v souzeném případě nepřiměřeně mírným a s hlediska nebezpečnosti trestného činu pro společnost a míry zavinění obviněného a že mu proto uložil přísnější trest odnětí svobody, není v rozporu s podmíněným odkladem tohoto trestu. Trest odnětí svobody je totiž po názoru krajského soudu trestem vždy přísnějším než trest nápravného opatření. Vyplývá to jednak z ustanovení § 18 odst. 1 tr. zák., kde jsou vyjmenovány hlavní tresty za sebou v pořadí od nejprísnejšího (trest smrti) přes odnětí svobody k nápravnému opatření jako nejmírnějšímu. Svědčí o tom však i skutečnost, že se trest nápravného opatření přemění podle § 40 odst. 2 tr. zák. v trest odnětí svobody, když odsouzený neplní podmínky již uloženého trestu nápravného opatření. Na povaze trestu odnětí svobody nemůže nic měnit ani okolnost, že byl za podmínek § 24 odst. 1 tr. zák. podmíněně odložen jeho výkon. Také z ustanovení § 37 odst. 1 tr. zák., podle něhož soud za dalších předpokladů tam uvedených uloží pachateli nápravné opatření, má-li za to, že k nápravě pachatele „je výkonu trestu třeba“, nelze dovozovat, že nápravné opatření je přísnější než odnětí svobody, když toto ustanovení výslovně dodává, že soud uloží nápravné opatření, má-li zároveň za to, že k nápravě pachatele „postačí tento mírnější trest“. Konečně trest nápravného opatření lze uložit jen místo trestu odnětí svobody nepřevyšující tři měsíce, kdežto podmíněně lze odložit i trest odnětí svobody převyšující tři měsíce, pokud nepřevyšuje dobu jednoho roku (§ 24 odst. 1 tr. zák.), u mladistvých dokonce dobu tří let (§ 61 odst. 1 tr. zák.) a v souzeném případě krajský soud má právě za to, že přiměřeným trestem odnětí svobody je trest převyšující tři měsíce.

Toto rozhodnutí vyslovuje opačný názor než rozhodnutí krajského soudu v Pardubicích ze 7. července 1954, 2 To 270/54 uveřejněné v této sbírce pod č. 33/55 sb. rozh. Nejvyšší soud (oddělení pro zobecňování soudní praxe trestného kolegia) zastává nyní názor shodný s rozhodnutím právě uveřejněným.